

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
«ЗЕЛЕНАЯ РОЦА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

IV ЧАКЫРЫЛЫШ

XXXI СЕССИЯСЕ

КАРАР№ 3

Зеленая Роцца авылы

2022 елның 12 декабре

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының
«Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге
Советы депутаты статусы турында Нигезләмәне раслау
хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә

«Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлек Советы

Карар итте:

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).
2. Әлеге карар үз көченә керә һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

**«Зеленая Роцца авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы**

Д. М. Хикмәтов

2022нче елның 12 нче декабрдә
кабул ителгән
"Зеленая Роцца авыл жирлеге"
муниципаль берәмлегенең
XXXI сессиясенең
3 нче карарына 1кушымтасы

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен башкарганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 Статья. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы (алга таба – депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба – «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы), әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутат тарафыннан үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра.

2 Статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутат вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы (алга таба – «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы) эше башланган көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутат вәкаләтләре срогы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнә.

3 Статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) Үз теләгең белән отставкага китү;
- 3) суд тарафыннан сәләтсез яки чикләнгән;
- 4) суд тарафыннан билгесез югалган дип тану яки үлгән дип игълан итү;
- 5) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;
- 6) Россия Федерациясеннән даими яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациясе гражданлыгын яисә чит ил гражданлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит дөүләтнең гражданлыгы (гражданлыгы) булу яисә Россия Федерациясе гражданының чит ил дөүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы чит ил гражданы булу хокукына ия, башкасы Россия Федерациясенең халыкара

килешүе белән каралмаган булса;

8) сайлаучыларны карау;

9) «Петровка авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Советының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәتكә чакыру яки аның альтернатив гражданлык хезмәтенә юлламалар;

11) «коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләргә һәм тьюларны үтәмәү;

12) «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән башка очракларда.

2. «Зеленая Роща авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләргә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгәннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә бу нигез «Зеленая Роща авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Советы сессияләре арасында барлыкка килгән чорда барлыкка килгән булса, мондый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да соңга калмыйча.

3. Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы Премьер-министры) депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, вәкаләтләргә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн элекке гаризаны «Зеленая Роща авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Советына кергән көн булып тора.

4 Статья. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документы, шулай ук үз вәкаләтләргә вакытында файдалана торган күкрәк билгесе булган таныклыгы бар.

2. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе турындагы нигезләмә, аларның тасвирламасы «Зеленая Роща авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Советы тарафыннан раслана.

5 Статья. Депутатның үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат, «Зеленая Роща авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә уставында билгеләнгән очраклардан тыш, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара.

6 Статья. Депутат эшчәнлегенә формалары

1. Депутат эшчәнлегенә формалары булып тора:

а) «Зеленая Роща авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Советы сессияләрендә катнашу;

б) «Зеленая Роща авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Советы комиссияләргә эшендә катнашу;

в) «Зеленая Роща авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Советы каравына «Зеленая Роща авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Советының карар проектларын кертү;

г) депутат таләбен кертү;

д) депутат мөрәҗәгатенә юнәлеше;

е) дөүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;

ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданның хокуклары бозылуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрү таләбе белән мөрәҗәгать итү;

з) сайлаучылар белән эшләү;

и) депутат берләшмәләре – фракцияләргә һәм депутат төркемнәргә эшендә катнашу;

к) территорияль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставында, «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка формаларда башкарылырга мөмкин.

7 Статья. Депутатның «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрендә катнашуы

1. Депутат «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрендә шәхсән катнаша.

2. Депутат «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрен үткөрү вакыты һәм урыны, карап тикшерүгә кертелә торган мәсьәләләр турында вакытында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге регламенты нигезендә барлык кирәкле материалларны ала.

«Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессиясендә катнаша алмаганда, депутат бу турыда «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Рәисенә алдан хәбәр итә.

3. Депутат хокукы:

1) «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советында комиссиягә һәм тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланьрга;

2) «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан карау өчен сораулар тәкъдим итәргә;

3) «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан төзелә торган «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләнә торган, килештерелә торган) вазыйфай затларның органнарын һәм кандидатураларын булдыру мәсьәләләре буенча фикерләр җиткерергә;

4) хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советының хокукий актлары проектларын кертергә;

5) көн тәртибе, каралу тәртибе һәм аның асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәртмәләр, карар проектларына һәм «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советының башка актларына төзәтмәләр кертергә;

6) «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессиясендә «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советының чираттан тыш хисабын яки мәгълүматын, "Зеленая Роцца авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге Советына хисап яисә контроль астында булган теләсә кайсы органның яки вазыйфай затның чираттан тыш хисабын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрендә аның фикеренчә иҗтимагый әһәмияткә ия гражданныр мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәреңне нигезләү һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау, белешмәләр һәм аңлатмалар бирү;

10) «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләре беркетмәләренең эчтәлегә белән танышу.

4. Депутат тарафыннан «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессиясендә әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәртмәләр «Зеленая Роцца авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 Статья. Депутатның «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы комиссияләре эшендә шәхси катнаша, аның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, каралган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе әгъзасы булмаган комиссияләр эшендә катнаша ала, тәкъдимнәр кертә, тикшерелә торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм киңәш бирү хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 Статья. Депутатның «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы яисә аның комиссияләре йөкләмәсе буенча депутат «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карарларын жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендәге милек-аларның оештыру-хокукый рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә оешмалар тарафыннан үтәүне тикшерүдә катнаша.

3. Йөкләмәне үтәү нәтижеләре турында депутат «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советына яки аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 Статья. Депутат таләбе

1. Депутат «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрендә депутат таләбе белән жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан төзелә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе-депутатның «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карары белән депутат таләбе итеп таныла торган мөрәжәгәте. Депутат таләбе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язмача кертелә һәм «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессиясендә игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа язма рәвештә 30 көннән дә соңга калмыйча яки «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы билгеләгән башка вакыттан да соңга калмыйча жавап бирергә тиеш. Жавап орган житәкчесе, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Запрос инициаторы сорауда куелган сорауларны карап тикшерүдә турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында сорау инициаторы алдан, ләкин сорауны карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органының вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесен «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы билгеләгән вакытка депутат таләбе буенча кабул ителгән карарның үтәлеше турында язма жавап бирүне йөкләргә хокуклы.

11 Статья. Депутат мөрәжәгәте

1. Депутат мөрәжәгәте булып депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә, аларның оештыру-хокукий формасына бәйсез оешмаларга һәм муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча, депутат эшчәнлегә белән бәйлә мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатында мөрәжәгать итүе санала.

2. Депутат мөрәжәгәте депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жиберелә.

3. Депутат мөрәжәгәтләрен дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, аларның оештыру-хокукий формасына һәм ижтимагый берләшмәләренә карамастан оешмалар тарафыннан карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә жавап, асылда, мөрәжәгәттә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча булырга тиеш һәм мөрәжәгать жиберелгән вазифаи зат яки вәкаләтле зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

12 Статья. Депутатның сайлаучылар белән мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгәтләрен карый, гражданны кабул итә, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук айга бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакуләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгәтләрен тәэмин итү буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятьләрен карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дәрәс хәл итүгә ярдәм итә;

гражданны кабул итә;

ижтимагый фикерне өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды эчендәге территорияләрдә үткәрелә, аларның исемлегә һәм аларны бирү тәртибе «Зеленая Роца авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Советы тарафыннан билгеләнә.

Депутатның ачык чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенәң жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

13 Статья. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. «Зеленая Роца авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Советы депутаты уртак эшчәнлек һәм карала торган мәсьәләләр буенча позиция белдерү өчен булдырыла торган депутат фракциясе яки төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен тәзү, теркәү һәм аларның эшчәнлегә тәртибе «Зеленая Роца авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 Статъя. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән узара мөнәсәбәтләре

1. Депутат «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуны тәэмин итүче барлык хокукларга ия.

2. «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутатның сайлау округындагы эше, «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының, аның органнарының карарларын һәм йөкләмәләрен үтәве турындагы хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка үз эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисадый һәм социаль үсеш программалары үтәләше, депутатның тәнкыйть сүзләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутатның законнарны, муниципаль берәмлекләренәң вәкиллеке органнарының эш практикасын, жәмәгәтчелек фикерен өйрәнүгә булышлык итәләр.

15 Статъя. Депутатның вазыйфаи затларны кабул итү хокукы

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затларын чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

16 Статъя. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан депутат эшчәнлеге белән бәйле мәсьәләләр буенча закон тарафыннан сакланылмый торган яшерен мәгълүмат алырга хокуклы.

17 Статъя. Депутат бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген башкаганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгәтләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итү;

3) сайлаучыларны даими, ким дигәндә айга бер тапкыр кабул итү;

4) оештыру-хокукый формасына, ижтимагый берләшмәләргә, дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына бәйсез рәвештә гражданны, оешмалар мәрәжәгәтләрен вакытында карарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә жавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында елына ким дигәндә бер тапкыр очрашуларда хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле чикләүләрен үтәргә;

7) «коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә;

8) эхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) дәүләт һәм башка закон белән саклана торган серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле гражданның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы мәгълүматларны таратмаска;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апрелдән дә соңга калмыйча үзенең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат, шулай ук гамәлдәгә законнар нигезендә үз хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, «Зеленая Роща авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән үзенә йөкләнгән башка вазыйфаларны башкара.

18 Статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы депутатның хокукы юк:

1) эшмәкәрлек белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнәргә;

2) коммерция яки коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәгә очраклардан кала:

а) сәясси партия, һөнәр берлеге органы белән, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, съездда (конференциядә) яки башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек милекчеләре ширкәтләренең гомуми җыелышында катнашу;

б) коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу (сәясси партия идарәсендә, һөнәри берлек органында, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында булдырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының съездында (конференциясендә) яки гомуми җыелышында катнашудан тыш, милекчеләр ширкәтләре) Татарстан Республикасы Президентының алдан хәбәр итүеннән тәртиптә, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советы Ассоциациясендә, муниципаль берәмлекләренең бүтөн берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү» темасына Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты утырышы;

г) оешманың идарә һәм ревизия комиссиясе органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү, аны гамәлгә куючы (акционер, катнашучы) муниципаль берәмлек булып тора, оешманың муниципаль берәмлеге исемнән оештыру вәкаләтләрен башкару тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) укытучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек чит дөүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданныгы булмаган затлар акчасы хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яисә күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары һәм Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләр башкаручы Депутат гражданны административ яисә жинаять эше яисә административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил сыйфатында катнаша алмый.

19 Статъя. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын, шул исәптән, катгый үтәргә тиеш:

1) «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрендә билгеләнгән тәртипне һәм регламентны үтәргә;

2) башкаларның фикеренә карата түземлек һәм хөрмәт күрсәтергә, депутатларның, вазыйфаи затларның һәм депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйлә мөнәсәбәтләргә кергән башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм гражданнырга хөрмәт күрсәтмәскә;

3) депутат эшчәнлеге белән бәйлә булмаган максатларда, аңа депутат вәкаләтләре үтәләше белән бәйлә билгеле булган белешмәләренә, әгәр бу мөгълүматлар Дөүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итсә, таратмаска һәм кулланмаска;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм депутат статусын жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданны эшчәнлегенә аның шәхсэн яки якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләренә хәл иткәндә йогынты ясау өчен кулланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырга мөмкин булган гамәлләрдән, гаризалардан, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның абруена яки «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының абруена зыян китерергә мөмкин булган конфликтлы ситуацияләрдән качарга;

6) бу хакта «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карары белән расланган тәртиптә «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советына хәбәр итәргә һәм мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга юнәлдерелгән аның карарларын үтәргә тиеш;

7) «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы йөкләмәсе буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 Статъя. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, «Зеленая Роцца авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының муниципаль норматив хокукий актлары белән билгеләнә.

2. Аларны жинаять яки административ жаваплылыкка тартканда, тоткарлаганда, кулга алынганда, тентүдә, сорау алуда, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук алар биләгән торақ һәм (яки)

хезмэт урыннары, багажлары, шәхси һәм хезмэт транспорт чаралары, язышулар вакытында оператив-эзләү чаралары үткөргөндә депутат хокукларының гарантияләре, алар куллана торган документлар булган элемент чаралары федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргөндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына, шул исәптән аның вәкаләтләре срогы чыккач, тиешле башка гамәлләр өчен жинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында хурлау, яла ягу яки Федераль законда каралган башка хокук бозу очрақларына кагылмый.